

Hea klient!

Õnnitlen kõiki piimaveisekasvatajaid 2005. aastal saavutatud rekordite puhul: keskmine piimatoodang 6509 kg, kõrgeim päevalüps 76,8 kg. Kõigi aegade parimad tulemused saavutati ka tõugude lõikes. 2005. aasta keskmised toodangud on järgmised: eesti holsteini tõul 6722 kg, eesti punasel tõul 5962 kg ja eesti maatõul 4524 kg.

Meeldiv on asjaolu, et rekordite kõrval pööratakse aasta-aastalt rohkem tähelepanu inimestele, kelle töö on toonud sellised tulemused. Näitena saab tuua 2005. aasta parimad piimakarjakasvatajad (perefond Soosalu, Avo Mölder), 2005. aasta seakasvatajad (Eva Kõomägi, Toomas Pupart) ning loomulikult Aasta Põllumees 2005 – Arvo Kuutok.

Sarnaselt Jõudluskontrolli Keskuse arendusmeelseima kliendi (Marko Sildnik 2005. aastal) auhinnale on paljudel ettevõtetel oma tunnustamise meetodid. Lisaks tehtud töö väärtustamisele pean oluliseks ka seda, et tunnustamisega kaasneb teatav kogemuste jagamine.

Loodan, et ka Jõudluskontrolli Keskus on suutnud kahe aasta jooksul, mil JKK Sõnumid on ilmunud, pakkuda kasulikku lugemist. Me ei ole võtnud eesmärgiks kirjutada loomakasvatusest laiemalt või jagada kellegi positiivseid / negatiivseid kogemusi. Meie eesmärgiks on olnud kirjutada ülevaatlikult Jõudluskontrolli Keskuses toimuvast, juhtida lugeja tähelepanu mingile konkreetsele teemale või probleemile. Loodan, et oleme oma eesmärgi täitnud ning igapäevasele tööle vahelduseks lugemist pakkunud.

Ärge unustage, et naer on terviseks ja millal veel naerda kui mitte naljakuul.

Head lugemist!

Kaivo Ilves
Jõudluskontrolli Keskuse direktor

Uudised

Possu on nüüd igal JKK kliendist seakasvatajal

2005. aastaga jäi selja taha projekt „Üleminek db-Planerilt Possule“. Esimesed koolitused korraldati farmidele, kellel olid tekkinud ületamatud vastuolud kaasaegsete arvutite ja DOS keskkonnas töötava db-Planeri vahel. Iga koolituse järgselt toimus programmi trükiste koostamine tulenevalt iga farmi vajadusest. Possu suureks eeliseks võrreldes db-Planeriga on tema pideva arendamise võimalus vastavalt toimuvatele muudatustele.

2005. aasta parimad piimakarjakasvatajad

Alates 2001. aastast annab Maaelu Edendamise Sihtasutus Jõudluskontrolli Keskuse andmetel ja koostöös Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistu, Eesti Maaülikooli Veterinaarmeditsiini ja loomakasvatuse instituudi ning Veterinaar- ja Toiduametiga välja aunimetust “Parim piimakarjakasvataja”. Tiitel antakse välja kahes grupis ning valik tehakse lähtuvalt rasva- ja valgutoodangust, arvestades

nõuet, et tiitli saaja ei tohi olla saanud aunimetust viie aasta jooksul. 2005. aasta parimate piimakarjakasvatajate tiitlid pälvisid: 21-100 lehmaga grupis **Priit Soosalu Lääne-Virumaalt**, kelle karjas oli 28 lehma, nende keskmine piimatoodang oli 9417 kg ja rasva- ja valgutoodang 663 kg. Üle 100 lehmaga grupis **Avo Mölder ASist Tartu Agro**, kelle karjas oli 1159 lehma, keskmine toodang 8867 kg ja rasva- ja valgutoodang 691 kg.

Täiendused piimaveiste jõudluskontrolli meetodikas

Piimaveiste jõudluskontrolli läbi viimise meetodika punkt 5.8 reguleerib JKK poolt lehma kinnijätmist madala kontrollpäeva toodangu puhul: kui lehma kontrollpäeva toodang on väiksem kui 3kg, siis lehma laktatsioon lõpetatakse ja lehmale registreeritakse kinnijätt antud kontrollpäevale järgneval päeval. Laktatsiooni ei lõpetata, kui toodangu andmetega esitatakse märge “haige” või poegimisest on möödunud vähem kui 240 päeva. Täiendus on kooskõlas ICARi reeglitega ning hakkab kehtima aprillist 2006.

2005. aasta kokkuvõtted

Piimaveiste jõudluskontrolli iseloomustab 2005. aastal piimatoodangu jätkuv kasv ja karjade arvu vähenemine. Jõudluskontrollis oli 01.01.2006 seisuga 101 285 lehma. Karjade arv on aasta jooksul märgatavalt vähenenud – 431 karja võrra. Seoses jõudluskontrolli lõpetamisega väikestes karjades on keskmine lehmade arv karjas suurenenud 49,7 lehmali. Aastalehma kohta saadi juba 6509 kg piima – võrreldes 2004. aastaga 454 kg rohkem. Lea Puuri Õunapuu talu püstitas taas piimatoodangu rekordi: 32 aastalehma lüpsid 11 325 kg. Üle 100 aastalehmaga karjadest on jätkuvalt suurima toodanguga Põlva Agro OÜ kari, kus saadi keskmiselt 10 633 kg piima. Läbi aegade rekordtoodangu saavutas Põlva Agro OÜ lehm Rallu, kelle piimatoodang oli 15 783 kg piima. Ka eesti punasel tõul paranes vastav rekord: Põlva Agro OÜ lehm Minna toodang oli 14 198 kg.

Sigade jõudluskontrolli iseloomustab 2005. aastal kaks märksõna – rohked uuendused süsteemi arendamisel ja stabiilsus statistilistes andmetes. Uuendustena tuleb märkida seemendusjaamas ja farmides kasutatava tarkvara programmi Possu rakendamist ja valgete tõugude geneetilise hindamise süvaanalüüsi läbiviimist. Jõudluskontrollis oli 01.01.2006 seisuga 16 752 põhikarja looma. Arv on vähenenud 183 looma võrra, millest 138 on kuldid. Emiste keskmine viljakus oli 10,6 põrsast pesakonnas, millest võõrutati 9,2. Imikpõrsaid hukkus 12,6%. Aastaemise kohta saadi pesakonnas 24,5 ja võõrutati 19,7 põrsast. Keskmine imetamisperiood oli 31 päeva. Viljakamad emised olid Ermo Sepa talus, kus aastaemise kohta saadi 25,8 elusalt sündinud põrsast. Talle järgnesid AS Rey (25,7) ja OÜ Hinna Seafarm (25,5). Kõige rohkem põrsaid võõrutati aastaemise kohta OÜs Pihlaka Farm (25,0), järgnesid OÜ Hinna Seafarm (22,3), OÜ ESTPIG ja AS Rey (22,2).

JKK oma jogurt

Koostöös mitme Eesti juhtiva piima-tööstuse toiduanete tehnoloogidega on JKKs välja töötatud eriti hästi säiliva jogurti retsept. Toote juurutamise tingis ühelt poolt vajadus ratsionaalselt ära kasutada analüüsitud piimaproovide jäägid ning teiselt poolt antud nn nišitoote puudumine Eesti piimatoodete turul. Nimelt on edaspidi lisaks erinevaid biobaktereid ja laktobatsille sisaldavatele toodetele võimalik kauplustest osta ka piimatoodet, mis sisaldab piisavas koguses inimesele vajalikke säilitusaineid. Konkreetsemalt tagab jogurti praktiliselt lõpmatu säilivuse *bronopol*, mida lisatakse toorainele juba tootmistsükli esimeses osas. Kindlasti tõstab jogurti pikaajalisust ka asjaolu, et toode on väga omapärase maitsega. Tuleks veel lisada, et kuigi uue jogurti maitseomadused jätvavad hetkel veel soovida, on siiski tegemist ilmselt ühe ilusamat värvi jogurtiga.

Uut jogurtit hakatakse villima kasutatud ja pestud piimaproovi pudelitesse. Koos taaraga hakkab JKK jogurt maksma umbes 4 krooni pudel, seejuures taara hind moodustab kogu toote hinnast 85%. Taara tagasiostmise osas käivad hetkel läbirääkimised suuremate taarapunktidega.

Otsige meie jogurtit hästivarustatud toidupoodidest juba aprillis!

Kalender

Aprill – ilmub Eesti jõudluskontrolli aastaraamat 2005

20-22. aprill – Maamess 2006

15. juuni – Saarte Viss

20. juuni – eesti punase tõu Viss

Uus töötaja

Alates 24. aprillist töötab meil IT tehnilise teeninduse spetsialistina Indrek Kanep.

JKK 2005. aasta arvudes

• JKK andmebaasis oli 31.12.2005 seisuga 134 281 sea, 2 328 004 veise ja 578 kitsse andmed.

• 2005. aastal sisestati JKKs 1 283 918 piimaveiste sündmust ja loomaomanikud sisestasid elektrooniliselt 108 634 sündmust.

• Sigade andmebaasi sisestati 2005. aastal 158 826 põlvnemise ja toodangu kirjet.

• 31.12.2005 seisuga oli programmi Vissuke kasutajaid 474.

• Sigade jõudluskontrolli alustati ühel ja lõpetati kaheksal korral.

• Piimaveiste jõudluskontrolli alustati 27 ja lõpetati 455 korral.

• Lihaveiste jõudluskontrolli alustati 41 ja lõpetati 57 korral.

• Toimus seitse programmi Possu grupikoolitust ja kahes farmis ka individuaalõpe.

• Korraldati 18 infopäeva klientidele.

• Anti välja 59 jõudlusandmete koguja tunnistust.

• Viidi läbi 1004 karjakülastust ning teostati 185 järelkontroll-lüpsi (millest 136 olid esmakordsed ning 49 teist-kordsed).

• JKK piimalaboris analüüsiti 2005. aastal 1,07 miljonit piimaproovi, mis on 89 tuhat piimaproovi kuus. Liitritesse ümberarvutatuna teeb see 3600 liitrit piima kuus.

• JKK piimaproovide kogumise auto läbib iga kuu 320 piimaproovi kogumise punkti. Piimaringide pikkus kokku on 10 720 kilomeetrit. 2005. aastal läbiti piimaproovide kogumisel ca 145 tuhat kilomeetrit, mis oleks ligikaudu 3,6 tiiru ümber maakera.

• Piimaproovide laborisse jõudmisest kuni vastuste postitamiseni kulus 2005. aastal keskmiselt kaks päeva.

• 2005. aastal müüdi 106 127 veiste, 25 451 lamba, 8597 sigade, 927 kitsede kõrvamarki ning 18 052 veiste, 1196 lammaste, 64 kitsede asenduskõrvamarki.

Tööjuubelid

17.04.2006 Aivar Annamaa – 5

24.05.2006 Oles Hagel – 30

01.06.2006 Veera Püttsepp – 25

www.jkkeskus.ee
keskus@jkkeskus.ee

Jõudluskontrolli Keskus
Estonian Animal Recording Centre

Kreutzwaldi 48A, Tartu 50094

Tel 738 7700

Faks 738 7702

Piimaveiste ja kitsede jõudluskontrolli alane nõustamine	738 7738
Sigade jõudluskontrolli alane nõustamine	738 7765
Kõrvamärkide müük	738 7762
Järvamaa klienditeenindaja	738 7751
Harju-, Hiiu-, Ida-Viru-, Jõgeva-, Valga-, Võrumaa klienditeenindaja	738 7752
Lääne-, Põlva-, Rapla-, Tartu- ja Viljandimaa klienditeenindaja	738 7753
Lääne-Viru, Pärnu-, Saaremaa klienditeenindaja	738 7754
Põlvnemisandmed (veised)	738 7756
Geneetiline hindamine (veised)	738 7731
Geneetiline hindamine (sead)	738 7735
Raamatupidamine	738 7700

Labor

Kreutzwaldi 46, 50094 Tartu	
Tel.	738 7726
Faks	738 7724
Piimameetrite testimine	738 7722
Piimaproovide vastuvõtt	738 7721
Piimaringid	738 7726

Maakondade zootehnikud

Harjumaa	Maire Põhjala	Västriku 2b; Tallinn	tel 655 7250	gsm 516 7886	K 9.00-16.00
Hiiumaa	Ly Kogermann	Mäe 2; Käina	tel 463 1147	gsm 516 7815	E 9.00-14.00
Ida-Võrumaa	Ludmilla Aan	Rakvere 27; Jõhvi		gsm 516 7816	2. ja 4. T 10.00-14.00
Jõgevamaa	Merle Lillik	Ravila 10; Jõgeva	tel 776 0048	gsm 516 7868	E 9.00-15.00; K 9.00-12.00
Järvamaa	Anne Rosenberg	Prääma küla; Paide vald	tel 385 0286	gsm 510 3312	E 9.30-12.00; K 9.30-15.00
Lääne-Võrumaa	Ludmilla Aan	Neffi 2; Rakvere	tel 322 7018	gsm 516 7816	E 9.00-14.00
Läänemaa	Maila Kirs	Posti 30; Haapsalu	tel 473 3007	gsm 509 4675	K 9.00-15.00
Põlvamaa	Evi Prins	Puuri tee 1; Põlva	tel 799 3007	gsm 520 6231	K 10.00-13.00
Pärnumaa	Malle Unt	Haapsalu mnt. 86; Pärnu	tel 443 3120	gsm 516 7878	E 10.00-14.00
Raplamaa	Maila Kirs	Kuusiku tee 6; Rapla	tel 485 5673	gsm 509 4675	E 9.00-15.00
Saaremaa	Aarne Põlluäär	Kohtu 10; Kuressaare	tel 453 1352	gsm 517 4320	E 9.00-15.00
Tartumaa	Merle Lillik	Kreutzwaldi 48A-215; Tartu	tel 738 7739	gsm 516 7868	1. ja 3. T 8.00-15.00
Valgamaa	Evi Prins	Lai 19; Valga	tel 764 2995	gsm 520 6231	2. ja 4. E 10.00-13.00
Viljandimaa	Aini Maalmeister	Vabaduse plats 4; Viljandi	tel 433 3713	gsm 524 0147	T 9.00-14.00
Võrumaa	Evi Prins	Liiva 11; Võru	tel 782 1253	gsm 520 6231	R 10.00-13.00